

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO TURIZMA

PROGRAM
PRIPREMNIH I PROVEDBENIH AKTIVNOSTI
ZA TURISTIČKU GODINU 2009.

Zagreb, 5. veljača 2009.

I UVOD

	Međunarodni turistički dolasci (broj u mln)						Prihodi od turizma (u mlrd USD)					
	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	% 07/03	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	% 07/03
Svijet	694,0	762,5	808,0	847,0	903,0	+30,1	525,0	622,0	682,0	735,0	816,7	+55,6
Europa	401,5	415,2	441,6	462,1	484,9	+20,8	283,0	326,0	347,4	377,3	434,1	+53,4
RH	7,4	7,9	8,5	8,7	9,3	+25,7	6,3	6,7	7,4	8,0	9,2	+46,0

Izvor: Svjetska turistička organizacija (WTO) i Državni zavod za statistiku

Hrvatska i dalje ide uz korak svjetskih trendova putovanja. Promatramo li u usporedbi s porastom međunarodnih turističkih dolazaka u svijetu tijekom 2007. godine u odnosu na 2003. (svjetski prosjek bilježi povećanje od 30%), Hrvatska može biti više nego zadovoljna sa povećanjem od 25,7%, tim više što je uspjeh veći nego u europskim turističkim destinacijama koje bilježe prosječni porast od 20,8%. Promatramo li trend ukupnog razvoja kroz prihode ostvarene od turizma, Hrvatska zaostaje za svjetskim i europskim prosjekom za oko 10% što samo ukazuje na potrebu pojačane aktivnosti na stvaranju dodatne, prepoznatljive ponude.

Zadnja predviđanja UNWTO-a u svjetlu gospodarske recesije objavljene od velikog broja zemalja u tri najveća turistička tržišta (Europa, SAD i Japan) govore kako se mogu očekivati negativni trendovi u globalnom turizmu posebice tijekom prve polovice sljedeće godine. Predviđanja UNWTO-a za 2009. godinu govore o padu turističkog prometa na globalnoj razini sljedećih 6-9 mjeseci te nakon toga stabiliziranje situacije. U tom smislu, na sastanku ministara za vrijeme turističke burze u Londonu dogovoreno je osnivanje „Povjerenstva za pripremu odgovora na globalnu krizu“.

Slijedom ovakvih, globalnih kretanja na tržištu potrebno je pomno praćenje stanja globalnog turizma, ali i stanja na svim bitnim emitivnim tržištima za hrvatski turizam te poduzimanje priprema za adekvatan odgovor na eventualne izazove, a sve u cilju očuvanja osvojene pozicije na međunarodnom tržištu.

STRANI TURISTIČKI DOLASCI PO ZEMLJAMA U JUŽNOJ/MEDITERANSKOJ EUROPI

	TURISTIČKI DOLASCI (U 000 000)			Prihodi od turizma 2007. (mlrd USD)	Indeks 2007./2006.
	2007.	Indeks 2007./2006.	Udjel u ukupnom		
			2007.		
Hrvatska	9,3	106,9	5,3	9,2	115,00
Cipar	2,4	100,0	1,4	2,7	112,5
Izrael	2,1	116,7	1,2	3,1	110,7
Italija	43,7	106,3	24,8	42,7	112,1
Malta	1,2	109,1	0,7	0,9	112,5
Portugal	12,3	108,8	7,0	10,1	120,2
BiH	0,3	100,0	0,2	0,7	116,7
Slovenija	1,8	112,5	1,0	2,5	125,0
Španjolska	59,2	101,7	33,6	57,8	113,1
Turska	22,2	117,5	12,6	18,5	109,5

UKUPNO JUŽNA/MED. EUROPA	176,1	106,9	100,0	166,4	113,2
UKUPNO EUROPA	485,0	105,0	53,7	434,1	115,1

IZVOR: WTO

Napomena: Hrvatska sudjeluje s 1,9% ukupnih dolazaka stranih turista u Europi.

Promatrana u svom mediteranskom okruženju neposrednih konkurentskih odredišta, sa zadovoljstvom možemo utvrditi da je Hrvatska 2007. zadržala 5. mjesto po broju stranih dolazaka s ostvarenim povećanjem stranih dolazaka od 6,9% (identično prosječnom povećanju u ovoj regiji) je u odnosu na prethodnu godinu uz povećanje prihoda od turizma za 15% (veće od prosječnog povećanja prihoda u zemljama mediteranskog okruženja, a izjednačava se sa svjetskim prosječnim povećanjem).

Postignuti rezultati pokazuju da Hrvatska čvrsto brani stečenu poziciju u okruženju turističkih mediteranskih zemalja, da, svjesna konkurencije i trendova, nastavlja s jakim promotivnim i tržišnim aktivnostima prilagođavajući ih kretanjima na tržištu kako bi zadržala visoko mjesto i imidž prepoznatljive destinacije. Istovremeno, postoji svijest o potrebi nastavka praćenja stanja i potreba tržišta te usklađivanje ukupne turističke ponude, podizanja kvalitete turističkog proizvoda, iznalaženje izvornih vrijednosti i prepoznatljivosti Hrvatske kao turističke zemlje s ciljem još boljeg i stabilnijeg statusa na svjetskom turističkom tržištu.

Tržišne nestabilnosti i negativni trendovi pada turističkog prometa u svijetu zbog visokih cijena nafte i poskupljenja hrane, koje su posebice došle do izražaja u drugoj polovici godine, mimoišli su Hrvatsku, pa je turistička 2008. godina završila još jednom u skladu s predviđanjima, što znači još jedna rekordna turistička godina.

To možemo potkrijepiti službenim podacima za prvih 11 mjeseci koji pokazuju povećanje ukupnog turističkog prometa od 1%, a ostvarenih noćenja 2%.

Turistički promet u RH u razdoblju od I – XI mjeseca 2008.

	TURISTI		INDEKS 2007./2008.	NOĆENJA		INDEKS 2007./2008.
	2007.	2008.		2007.	2008.	
UKUPNO	10.990.560	11.089.566	100,90	55.616.539	56.703.487	101,95
DOMAĆI	1.769.130	1.761.038	99,54	6.248.207	6.301.801	100,86
STRANI	9.221.430	9.328.528	101,16	49.368.332	50.401.686	102,09

Izvor: Državni zavod za statistiku

Postignuti rezultati ostvareni su zahvaljujući:

- kvalitetnoj pripremi i koordiniranim aktivnostima tijekom provedbe mjera pripreme turističke 2008. godine u javnom i privatnom sektoru
- poziciji Hrvatske na međunarodnom turističkom tržištu kao sigurne turističke destinacije i zemlje s prepoznatljivim turističkim proizvodom te kontinuiranim ulaganjima u podizanje kvalitete ukupnog turističkog proizvoda na svim razinama
- visokom standardu prometne infrastrukture
- organiziranim, ciljanim marketinškim aktivnostima turističke promidžbe zemlje u cjelini na svim značajnijim emitivnim turističkim tržištima

II STANJE NA TRŽIŠTU

Svjetska financijska kriza, teroristički napadi, prirodne katastrofe, sukobi na Bliskom Istoku, vojni sukob u Iraku stvaraju globalni dojam socijalne i opće nesigurnosti, što će zasigurno imati utjecaja na daljnje usporavanje međunarodnih dolazaka u svjetskom turizmu iduće godine. Stav je analitičara Svjetske turističke organizacije da će ovi negativni trendovi u nešto manjoj mjeri pogoditi tzv. odmorišne destinacije te mediteranske zemlje. Hrvatska spada i u jednu i u drugu „kategoriju“ ovih predviđanja.

Osim toga, Hrvatska je i do sada uspješno održavala imidž sigurnog i privlačnog turističkog odredišta i unatoč pojedinačnim incidentima, još uvijek zauzima visoko mjesto kada govorimo o sigurnosti kao jednom od prioritetnih čimbenika odluke o izboru turističke destinacije.

Ministarstvo turizma, svjesno negativnih globalnih trendova, poduzelo je pripreme aktivnosti s ciljem maksimalnog smanjivanja učinaka ovakvih kretanja na hrvatski turizam, a u konačnici i gospodarstvo u cjelini:

- organizirani su sastanci s predstavnicima strukovnih udruga i privatnog sektora u turizmu te su dogovorene zajedničke aktivnosti
- osigurana su dodatna sredstva za promociju iz proračuna za 2008. godinu
- osnovano je Povjerenstvo za uskladbu promidžbe aktivnosti javnog i privatnog sektora za turističku godinu 2009. čiji su članovi predstavnici Ministarstva, HTZ-a, strukovnih udruga i privatnog sektora

Osnovni cilj ovakvog djelovanja je, kroz suradnju javnog i privatnog sektora pripremiti kvalitetne i učinkovite promidžbene aktivnosti na svim ključnim tržištima za hrvatski turizam.

Uz opću recesiju i pad životnog standarda europskih, ali i drugih emitivnih tržišta, smjernice za daljnji razvoj turizma, zadržavanje stečene pozicije na svjetskom tržištu, osvajanje novih tržišta određene su i karakterističnim zahtjevima turističkog tržišta koje je potrebno uzeti u obzir tijekom izrade i provedbe pripremnih aktivnosti i mjera za turističku 2009. godinu, a to su:

- porast udjela češćih, ali kraćih putovanja
- porast broja putovanja unutar regije
- porast udjela „on line“ i internet bookinga („first minute“-a i „last minute“-a u zračnom prijevozu i smještaju)
- receptivne zemlje konkurenti (Bugarska, Turska, Crna Gora) i uopće sve agresivnije tržišne aktivnosti i promocija konkurentnih turističkih zemalja
- sve agresivnije promotivne i dr. tržišne aktivnosti turističkih destinacija
- tendencija prema putovanju kao doživljaju
- porast utjecaja žena pri donošenju odluke o provođenju odmora
- porast udjela ponude jeftinih „all inclusive“ aranžmana
- segmentiranje tržišta na četiri skupine :„golden age“ iznad 65 godina starosti, „baby boomeri“ iznad 55 godina starosti, generacija X između 30 i 55 godina starosti, generacija Y , rođeni poslije 1980. godine)
- porast udjela ciljane skupine samaca
- porast potražnje za wellnes i zdravstvenim turizmom
- porast potražnje za manjim, ali kvalitetnijim hotelima („tailor made“ usluga)

Tijekom planiranja, izrade i provedbe aktivnosti i mjera pripreme turističke 2009. godine potrebno je uzeti u obzir niže navedene pretpostavke i ograničenja, kako bi se što više ublažio negativni utjecaj svjetske gospodarske krize i nastavio razvoj kvalitetnog turizma u skladu s održivim razvitkom

PRETPOSTAVKE

- pojačani angažman na promociji hrvatskog turizma uz znatno veća sredstva stavljanjem naglaska na intenzivne, osmišljene i ciljane promotivne i druge tržišne aktivnosti, kako na „tradicionalnim“ tržištima, tako i provođenje strategije disperzije promotivnih aktivnosti na nova tržišta u fazi ekspanzije
- uvođenje promidžbenih mjera usmjerenih na jačanje pred i posezone
- uvođenje promidžbenih mjera usmjerenih na avio destinacije
- uvođenje promidžbenih mjera usmjerenih na domaće turiste
- jačanje suradnje i koordinacije u svim međudnosima javnog i privatnog sektora
- obnova, zaštita i potpunije vrednovanje hrvatskih turističkih potencijala
- intenzivne aktivnosti na stvaranju nove, autentične, atraktivne selektivne ponude u službi turizma
- povećanje kapaciteta manjih smještajnih objekata više kategorije te podizanje standarda i kvalitete svih vrsta smještajne ponude
- stavljanje u funkciju dijela kapaciteta u komercijalnim objektima koji iz nekih razloga još uvijek nisu u funkciji
- mjere fiskalne politike u turizmu (PDV i paušal)
- fleksibilna tržišna politika i politika cijena privatnog sektora u lancu ukupnog turističkog proizvoda prema načelu „vrijednost za novac“ koje se sve više pretvara u načelo „više vrijednosti za manje novca“ , ali također i adekvatan cjenovni odgovor na, krizom zahvaćeno, sve više cjenovno osjetljivo tržište potražnje
- modernizacija i izgradnja komunalne infrastrukture u skladu s povećanim potrebama turističkih odredišta
- daljnje poboljšanje prometne infrastrukture
- povećanje broja lokalnih prometnih veza između turističkih odredišta i turističkih odredišta s atraktivnim lokacijama
- jačanje turističke ponude u turistički nerazvijenim kontinentalnim područjima
- aktivnosti na oblikovanju destinacijskih brendova s ciljem organiziranog plasmana destinacija na tržištu (reustroj TZ-a, DMO; DMC)
- intenzivnije uključivanje domaćih proizvoda u cjelokupnu turističku ponudu
- stvaranje pretpostavki za podizanje kvalitete usluga u području kadrova, od poticanja edukacija do zapošljavanja kvalificiranog kadra u turizmu
- poštovanje ekoloških, ambijentalnih i drugih vrijednosti turističkih odredišta
- provedba zakonskih propisa s ciljem suzbijanja sive i crne ekonomije, kao i uredbi i odluka donesenih s ciljem rješavanja pitanja buke, građevinskih i dr. radova
- provedba novih zakonskih propisa iz područja turizma usklađenih s pravnom stečevinom EU (Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakon o pružanju usluga u turizmu, Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Zakon o boravišnoj pristojbi, Zakon o članarinama u turističkim zajednicama, Zakon o igralištima za golf)
- daljnje poboljšanje kvalitete usluga tehničke pomoći vozačima na cesti i informiranja motoriziranih gostiju

OGRANIČENJA

- svjetska gospodarska i financijska kriza, recesija u tradicionalnim, Hrvatskoj najvažnijim emitivnim zemljama i regijama (Europa, SAD i Japan)
- nedostatan kapacitet hotela i dr. kvalitetnih komercijalnih smještajnih objekata

- nedovoljno razvijena ponuda posebnih oblika turizma, posebice u vrijeme pred i posezone
- nezavršen proces privatizacije i obnove postojećih komercijalnih smještajnih objekata
- nedovoljno iskorišten sustav upravljanja destinacijom (uloga sustava HTZ-a, Agencije za destinacijski menadžment)
- veliki dio kontinentalnog područja s turistički nerazvijenim ili nedovoljno razvijenim odredištima
- neorganiziran plasman smještajnih kapaciteta (sobe i apartmani) u vlasništvu građana i cjenovna precijenjenost ovog segmenta smještajne ponude
- nedovoljan broj luka za nautički turizam
- nezadovoljavajuća komunalna/lokalna infrastruktura
- nepostojanje sustava hitne helikopterske medicinske pomoći (HEMS)

III CILJEVI RAZVOJA HRVATSKOG TURIZMA U 2009.

Turistički sektor u svijetu, unatoč svojoj otpornosti, ne može ignorirati negativne utjecaje globalne gospodarske krize i pada potrošnje što neminovno dovodi do manje i izmijenjene potražnje za turističkim uslugama.

Uzimajući u obzir ovakvo stanje na svjetskom tržištu, kao i opće stanje ukupne turističke ponude Hrvatske, infrastrukture i mogućnosti rješavanja do sada uočenih nedostataka u kratkom roku u postojećim uvjetima, kao ciljeve razvoja turizma u 2009. godini možemo postaviti kako slijedi:

- nastavak poboljšanja i stabiliziranja položaja Hrvatske na međunarodnom tržištu kao sigurne, privlačne, gostoljubive, ekološki osviještene turističke zemlje s prepoznatljivim turističkim proizvodom uz daljnju afirmaciju nacionalnog branda
- pojačane promotivne i dr. tržišne aktivnosti na tradicionalnim tržištima, kao i na novim emitivnim tržištima
- povećanje stupnja korištenja smještajnih i drugih kapaciteta s naglaskom na produljenje turističke sezone
- ostvarenje fizičkog obujma turističkog prometa najmanje na razini 2008. godine
- daljnje smanjenje sive ekonomije i rada na crno
- daljnji nastavak aktivnosti svih razina javnog i privatnog sektora za poticanje „greenfield“ i „brownfield“ projekata u hrvatskom turizmu u cilju stvaranja novih kvalitetnih smještajnih kapaciteta i dodatnih sadržaja
- poticanje obnove/uređenja postojećih objekata (neiskorištenih kreveta) i izgradnje novih malih hotela i dr. smještajnih objekata
- restrukturiranje i nastavak privatizacije hotelskih tvrtki u kojima država ima udjel u vlasništvu
- poticanje razvoja posebnih oblika turizma (malih brodova-plovećih hotela, omladinskih hostela) posebice na kontinentalnom području (seoski, pustolovni, wellness, spa...)
- podrška nastavku realizacije projekata kongresnih centara (posebice u Zagrebu, Opatiji, Dubrovniku,...)
- podizanje kvalitete smještaja i poticanje organiziranog plasmata kapaciteta u vlasništvu građana
- podizanje konkurentnosti i promocija turističkih sadržaja uz glavne prometnice i u kontinentalnom dijelu uopće i njihova intenzivnija promocija (projekt „look around“)
- poticanje povećanja domaćeg turističkog prometa
- podrška kvalitetnom povezivanju svih sudionika u lancu od domaće proizvodnje do pružanja usluga u turizmu (Hrvatski proizvod za hrvatski turizam i Satelitska bilanca turizma)
- daljnje podizanje svijesti i jačanje koordinacije u ostvarivanju pripremnih i provedbenih aktivnosti turističke godine između svih sudionika javnog i privatnog sektora na svim razinama (poglavito na lokalnim razinama)

IV MJERE I AKTIVNOSTI ZA OSTVARENJE CILJEVA

Da bi se ostvarili naprijed postavljeni ciljevi u Pripremu turističke 2009. godine moraju se uključiti svi subjekti koji neposredno ili posredno na svim razinama - od građana do države - sudjeluju u turističkom proizvodu/ponudi.

1. MJERE I AKTIVNOSTI NA RAZINI DRŽAVE

Za što kvalitetniju pripremu i uspješno provođenje turističke 2009. godine nadležna ministarstva, druga državna tijela i javna trgovačka društva trebaju poduzeti slijedeće mjere i aktivnosti:

Strateški dokumenti

→ izrada Strategije i Glavnog plana razvoja primorskog i kontinentalnog turizma koji treba definirati vrste i sadržaj te prostornu i vremensku distribuciju novih turističkih kapaciteta

Nositelj: Ministarstvo turizma

Rok: do kraja 2009.

→ dovršetak Dubinske analize sektora turizma sa svim otvorenim pitanjima pojedinih segmenata turističke ponude

Nositelj: Ministarstvo turizma

Rok: do kraja 2009.

Poboljšanje smještajne ponude i poslovanja hotelskih i dr. gospodarskih subjekata u turizmu

→ izgradnja novih i uređenje postojećih hotela i dr. kapaciteta

- provođenje programa „Poticaj za uspjeh“, uključujući i Potprogram poticanja izgradnje malih brodova – plovećih hotela, kao dijela hrvatske turističke ponude, a sve u cilju povećanja broja malih hotela i drugih smještajnih objekata s najmanje 3*, obogaćivanja turističke ponude i zapošljavanja

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, HBOR, HAMAG

Rok: kontinuirano

- sređivanje i stavljanje u funkciju postojećih neiskorištenih smještajnih kapaciteta (anketa MT-a – 64 400 kreveta)

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, ostala ministarstva, Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom, županije, općine, gradovi

Rok: kontinuirano do završetka procesa

→ poticanje pripreme i razvoja „greenfield“ i „brownfield“ projekata u hrvatskom turizmu

Nositelji: Vlada RH, sva ministarstva, Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom, Državno odvjetništvo, Agencija za promicanje izvoza i ulaganja, županije, općine i gradovi

Rok: kontinuirano

→ razvijanje turizma na kontinentu uvođenjem posebnih vlakova za kulturne, sportske,

gastronomske i druge manifestacije u cilju bolje i raznolikije turističke ponude, te uključivanje vlakova u funkciji turističke ponude

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo kulture, Hrvatska turistička zajednica - Ured za kulturni turizam i sustav Turističkih zajednica, kulturne ustanove, HŽ Putnički prijevoz

Rok: tijekom 2009.

➔ privatizacija i restrukturiranje hotelsko-turističkih društava

- nastaviti privatizaciju hotelsko-turističkih društava u državnom vlasništvu, pri čemu će se, poštujući destinacijski pristup, voditi aktivna politika u cilju davanja prioriteta brandovima ili onim vlasnicima koji će društva dati na upravljanje ili vođenje uglednim brandovima
- definirati optimalne modele privatizacije svakog pojedinog trgovačkog društva
- adekvatno pripremiti društva za privatizaciju, te po potrebi poduzeti mjere restrukturiranja i financijske konsolidacije radi pripreme kvalitetne privatizacije
- definirati prioritete u privatizaciji, prvenstveno se rukovodeći poslovnim stanjem društava, pri čemu prednost treba dati društvima s poteškoćama u poslovanju

Nositelji: HFP, Ministarstvo turizma, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Uprave, Nadzorni odbori hotelsko-turističkih društava, a po potrebi i Ministarstvo financija, agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Državno odvjetništvo RH, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

Rok: trajno do završetka procesa

Poboljšanje ukupne turističke ponude

➔ nastaviti aktivnosti na poticanju razvoja turističke ponude temeljene na tradicijskoj, kulturnoj, povijesnoj, prirodnoj i dr. baštini

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo kulture, HGK

Rok: kontinuirano

➔ provoditi Program poticaja razvoja seoskog turizma kroz kreditni program subvencioniranja kamata

Nositelji: Ministarstvo turizma, HBOR, HAMAG, HTZ, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja

Rok: tijekom 2009. godine

➔ nastaviti implementaciju Strategije razvoja kulturnog turizma

- utvrditi kriterije za poticanje razvoja proizvoda kulturnog turizma
- poticati suradnju kulturnog i turističkog sektora i definiranje ponude kulturnog turizma
- radno vrijeme muzeja, galerija, knjižnica i dr. kulturnih ustanova prilagoditi potrebama turista

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo kulture, HTZ i sustav turističkih zajednica, kulturne ustanove, HGK, UHPA

Rok: kontinuirano

➔ nastaviti realizaciju projekta tematskih turističkih puteva u RH

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo kulture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, HGK

Rok: tijekom 2009. godine

➔ nastaviti aktivnosti na poticanju razvoja kongresne turističke ponude

Nositelji: Ministarstvo turizma, županije, općine, gradovi

Rok: kontinuirano

- ➔ **nastaviti aktivnosti na poticanju razvoja turističke infrastrukture u funkciji razvoja turizma**
Nositelji: Ministarstvo turizma, županije, općine, gradovi
Rok: kontinuirano
- ➔ **nastaviti aktivnosti na poticanju razvoja selektivnih oblika turizma na moru i kontinentu**
Nositelji: Ministarstvo turizma, županije, općine, gradovi
Rok: kontinuirano
- ➔ **nastaviti aktivnosti na poticanju unapređenja kvalitete ugostiteljske industrije**
Nositelji: Ministarstvo turizma, HGK, HOK, strukovne udruge
Rok: kontinuirano
- ➔ **nastaviti aktivnosti na poticanju formiranja multisektorskih klastera za potrebe turizma**
Nositelji: Ministarstvo turizma
Rok: kontinuirano
- ➔ **nastaviti aktivnosti na poticanju manifestacija i drugih promotivnih aktivnosti u funkciji razvoja turizma**
Nositelji: Ministarstvo turizma, županije, općine, gradovi
Rok: kontinuirano
- ➔ **nastaviti aktivnosti potpora i sufinanciranja projekata koji su dobili sredstva iz fondova EU i drugih međunarodnih fondova**
Nositelji: Ministarstvo turizma
Rok: tijekom 2009. godine
- ➔ **nastaviti i poboljšati suradnju na planu što boljeg informiranja inozemnih motoriziranih turista u cestovnom prometu u RH izradom i distribucijom odgovarajućih informativno-edukativnih materijala (info-letak, DVD i dr.)**
Nositelji: Ministarstvo turizma, MUP, HAK, HTZ
Rok: II kvartal 2009. godine
- ➔ **nastaviti s akcijom ocjenjivanja kvalitete autokampova u RH radi povećanja kvalitete usluge**
Nositelji: HAK
Rok: lipanj/srpanj 2009.
- ➔ **nastaviti Program potpora i sufinanciranja obrazovanja i obuke kadrova u turizmu kroz sufinanciranje stipendija učenicima i studentima te sufinanciranje obuke kadrova u hotelskim i drugim gospodarskim subjektima u turizmu, kao i uređenju kabineta u srednjim strukovnim školama**
Nositelji: Ministarstvo turizma, HOK, HGK, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za strukovno obrazovanje, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Rok: tijekom 2009. godine
- ➔ **izvršiti analizu kadrovske ponude kao rezultat poticajnih mjera i aktivnosti zapošljavanja kako bi se mogao pratiti učinak promjena u edukaciji i osposobljavanju stručnih kadrova u turizmu te ih koristiti u svrhu razvijanja novih modela obrazovanja**
Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Agencija za odgoj i obrazovanje, Agencija za strukovno obrazovanje
Rok: I kvartal 2009. godine
- ➔ **nastaviti aktivnosti na educiranju stručnog kadra u turizmu i ugostiteljstvu kao nositelja ukupne turističke ponude:**
  - jačati partnerski sastavljene radne skupine koje utvrđuju potrebe tržišta rada u zanimanjima s područja ugostiteljstva i turizma
  - razvijati i nastaviti rad sektorskog vijeća na utvrđivanju znanja potrebnih turističko-ugostiteljskih kadrova

- dovršiti predloške ključnih kompetencija za turističko-ugostiteljska zanimanja
- osuvremeniti i izraditi nove programske ponude u obrazovnim ustanovama
- osmišljavati izborne sadržaje u svrhu jačanja kompetencija ugostiteljsko-turističkih kadrova
- jačati programske i organizacijske modele obrazovanja odraslih u procesu usavršavanja i osposobljavanja za kvalitetniju uslugu
- nastaviti rad na projektima Kulturkontakta u pravcu usavršavanja nastavnika ugostiteljskih škola
- realizirati projekt lokalnog partnerstva iz CARDS programa u svrhu podizanja kvalitete kontinentalne i obalne ugostiteljsko-turističke ponude
- realizirati plan usavršavanja za sve nastavnike ugostiteljsko-turističkih škola u cilju kvalitetnije edukacije mladih
- povećati broj korisnika međuresornih nastavnih planova i programa (agroturistički tehničar)
- pružiti konkretnu podršku učeničkom poduzetništvu kroz vježbeničke tvrtke s vrlo širokom ponudom turističkih i prehrambeno-turističkih proizvoda
- jačati nacionalne i međunarodne smotre i natjecanja učenika ugostiteljsko-turističkim vještinama

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za strukovno obrazovanje, Agencija za obrazovanje odraslih, strukovne udruge

Rok: kontinuirano

➔ **poboljšati dodatnu ponudu u funkciji turističke potražnje temeljem rezultata studije „Hrvatski proizvod za hrvatski turizam“:**

- poticati poljoprivrednu, industrijsku i dr. proizvodnju na veći plasman proizvoda/roba u turističke tvrtke i opskrbu turističkih područja
- provesti program formiranja klastera za potrebe turizma
- povećati broj veletržnica voća i povrća, osnovati veletržnice ribe, te poticati izgradnju hladnjača s ciljem kvalitetnije, kontinuirane i jeftinije opskrbe turističkih područja domaćim proizvodima
- poticati ekološku poljoprivrednu proizvodnju i proizvodnju autohtonih proizvoda
- radno vrijeme svih pratećih uslužnih i drugih djelatnosti prilagoditi potrebama turizma (pošte, banke, trgovine, tržnice, muzeji i dr. objekti kulture)
- razvijati destinacije seoskog turizma na kontinentalnom području RH (poticati razvoj ukupne ponude u seoskom turizmu kao dopunske djelatnosti u poljoprivredi)

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo kulture, HTZ, HGK, HOK

Rok: kontinuirano

➔ **implementirati studiju razvoja zimsko-planinskog turizma (utvrditi kriterije i prioritete i dr.)**

Nositelji: Ministarstvo turizma, HTZ, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Rok: kontinuirano

➔ **izraditi Program potpora za ekološke programe u turizmu**

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, MZOPUG

Rok: tijekom 2009. godine

➔ **nastaviti s izradom eksperimentalne satelitske bilance turizma u Hrvatskoj (po preporukama EU i UNWTO-a)**

Nositelji: Ministarstvo turizma, Hrvatska narodna banka, Državni zavod za statistiku, Institut za turizam

Rok: tijekom 2009. godine

➔ **izraditi strategiju socijalnog turizma**

Nositelj: Ministarstvo turizma

Rok: tijekom 2009. godine

Zakonodavna aktivnost

- **definiranje statusa zemljišta koje nije procijenjeno u temeljni kapital u postupku pretvorbe, odnosno privatizacije turističkih tvrtki**
Nositelji: Ministarstvo pravosuđa
Rok: tijekom 2009.godine
- **donošenje provedbenih propisa vezanih za sustav turističkih zajednica**
Nositelji: Ministarstvo turizma
Rok: tijekom 2009.godine
- **izrada Uredbe za provedbu Zakona o igralištima za golf kao provedbenog propisa**
Nositelji: Ministarstvo pravosuđa, MZOPUG, Ministarstvo turizma, HFP, Središnji ured za upravljanje drž. imovinom
Rok: I kvartal 2009.godine

Program golfa kao elementa razvojne strategije hrvatskog turizma

- **redefinirati Program (Ministarstvo turizma) radi učinkovitijeg ostvarenja za sve lokalitete koji su predviđeni odgovarajućim prostornim planovima i kroz studije utjecaja na okoliš i glavni plan dokazani kao mogući i realni, a prioritetno na lokacijama gdje je zemljište pretežito u „vlasništvu Republike Hrvatske**

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatski fond za privatizaciju, Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom
Rok: kontinuirano

Promocija i tržišne aktivnosti

- **provođenjem Programa promocije Hrvatske turističke zajednice za 2009. godinu osigurati dalje poboljšanje ugleda i tržišnog položaja hrvatskog turizma na međunarodnom tržištu**
Nositelj: HTZ
Rok: prema Programu HTZ
- **provođenjem mjera za uskladbu promidžbenih aktivnosti javnog i privatnog sektora za turističku 2009. godinu Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice stvoriti preduvjete za osiguranje turističkog prometa na razini 2008. godine**
Nositelj: Ministarstvo turizma, HTZ
Rok: prema Programu HTZ
- **pojačana promocija hrvatskog turizma putem modela suradnje s turoperatorima i turističkim agencijama u cilju jačanja pozicije turoperatora i turizma**
Nositelji: HTZ, UHPA, HGK
Rok: kontinuirano
- **pokretanje projekta jačanja suradnje u promotivno-tržišnim i drugim aktivnostima hrvatskog turizma između turističkog sektora (privatnog i javnog) s drugim gospodarskim sektorima**

(trgovački lanci, europski autoklubovi i dr.)

Nositelji: Ministarstvo turizma, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, HTZ, HGK, HOK, HAK

Rok: kontinuirano

→ **pojačana promocija s ciljem organiziranog plasmana kapaciteta građana iznajmljivača**

Nositelj: HTZ

Rok: tijekom 2009.

→ **podizanje tržišne konkurentnosti turističkih sadržaja i destinacija uz glavne auto-cestovne pravce i njihova snažnija promocija**

Nositelji: Ministarstvo turizma, HTZ, HGK, HAK, HAC, Autocesta Zagreb – Rijeka, INA, strukovne udruge

Rok: tijekom 2009.

→ **promocija hrvatske kulture, ukupnog hrvatskog gospodarstva i hrvatskih proizvoda kao važnog elementa ponude i identiteta hrvatskog turizma**

Nositelji: Ministarstvo kulture, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Hrvatska gospodarska komora, HOK, HTZ

Rok: kontinuirano

Zaštita prostora i uređenje okoliša

→ nastavak analize stanja prostora namijenjenog osobito za ugostiteljsko-turističku namjenu s izradom kataloga

→ pojačati nadzor i provoditi mjere za sprječavanje bespravne i neplanske izgradnje, posebice na pomorskom dobru i užem priobalnom pojasu

→ nastavak izrade regulative iz područja prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša i njezina primjena

→ usklađivanje provedbene regulative u odnosu na tipologiju objekata, osobito turističke namjene

→ nastavak aktivnosti postupanja svih inspekcija MZOPUG u provedbi propisa iz nadležnosti MZOPUG, kojima je svrha očuvanje i zaštita prostora i okoliša u okviru načela održivog razvoja te sanacija onečišćenih dijelova okoliša

→ izrada i donošenje provedbenih prostornih planova uređenja gradova i općina u obalnom području Republike Hrvatske koji još nisu doneseni

→ poticati razvoj dopuštenih turističkih, rekreacijskih i dr. aktivnosti u posebno vrijednim zaštićenim dijelovima prirode i ekološki značajnim područjima

→ zbrinjavanje otpada uz sve turističke prometnice i na turističkim područjima, te u zaštićenim područjima (nacionalni parkovi i parkovi prirode)

Nositelji: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo turizma, Ministarstvo kulture, Hrvatski fond za privatizaciju

Rok: kontinuirano

→ rješavanje statusa turističkog zemljišta

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa, Državno odvjetništvo RH, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Hrvatski fond za privatizaciju, Središnji državni ured za upravljanje imovinom, Ministarstvo turizma, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

Rok: tijekom 2009.

Sprječavanje sive ekonomije

- ➔ pojačati inspekcijski nadzor u provođenju zakona i dr. propisa: crni charter, neprijavljanje pružanja usluga smještaja u domaćinstvima, naplate poreza od strane fizičkih i pravnih osoba koje se odnose na ronilački turizam te kontrolu nad nezakonitim čuvanjem stranih plovila, kao i obavljanje usluga prijevoza turista autobusima i auto-taksijima na nedozvoljen način obavljanja djelatnosti uklanjanja i prijevoza vozila oštećenih u prometnim nesrećama sa cjelovite mreže javnih cesta te drugih oblika utaje prometa i poreza, neprijavljanja gostiju, obavljanja djelatnosti i rada na crno.

Nositelji: Ministarstvo financija - Porezna uprava, Ministarstvo turizma, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo kulture, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Državni inspektorat, Ministarstvo pravosuđa

Rok: kontinuirano

- ➔ pojačati aktivnosti sustava HTZ-a s ciljem učinkovitije evidencije i naplate boravišne pristojbe te i dalje jačati koordinaciju s Državnim inspektoratom i Poreznom upravom Ministarstva financija

Nositelji: HTZ, Državni inspektorat, Porezna uprava

Rok: kontinuirano

- ➔ koordinirati aktivnosti u vezi s provedbom Plana kratkoročnih i dugoročnih mjera za suzbijanje sive ekonomije (Zaključak Vlade RH od 25. studenog 2004.) u okviru kojeg su i mjere koje, uz suzbijanje sive ekonomije na području turističke djelatnosti, doprinose i kvalitetnijoj turističkoj ponudi

Nositelj: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Državni inspektorat, Ministarstvo turizma

Rok: kontinuirano

Infrastruktura i promet

- ➔ Zračna luka Zagreb d.o.o. – rekonstrukcija putničke zgrade radi povećanja razine kvalitete usluge putnicima i povećanje protočnosti putnika kroz putničku zgradu
  - ➔ Zračna luka Split d.o.o. – dogradnja stajanke za zrakoplove radi podizanja razine sigurnosti zrakoplova i putnika
  - ➔ Zračna luka Dubrovnik d.o.o. – rekonstrukcija i proširenje putničke zgrade radi povećanja razine kvalitete usluga putnicima i povećanja kapaciteta protočnosti putnika kroz putničku zgradu
- Nositelj:* Zračna luka Zagreb d.o.o., Zračna luka Split d.o.o., Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- Rok:* kontinuirano
- ➔ nastavak izgradnje autoceste Split – Dubrovnik
  - ➔ izgradnja novih pratećih uslužnih objekata uz autoceste
  - ➔ priprema i uređenje svih cestovnih prometnica prema Jadranu i na otocima (redovno i pojačano održavanje, vertikalna i horizontalna signalizacija i dr.)
  - ➔ raditi na poboljšanju pružanja usluge pomoći na cesti na svim prometnicama, a poglavito autocestama odrediti vrijeme prolaska za specijalne i vangabaritne terete i onemogućiti im vožnju u dane vikenda i blagdana, pojačati aktivnosti na ophodnji prometnice (kako vlasnika, tako i prometne policije)
  - ➔ uređenje odmorišta sa sanitarnim sadržajima uz najfrekventnije turističke prometnice
  - ➔ povećati kvalitetu usluga elektroničke naplate cestarina, kako bi se ubrzala protočnost vozila na naplatnim postajama, povećati broj korisnika smart kartica i uređaja za bezkontaktnu naplatu

- cestarine te, unutar Hrvatske, postići interoperabilnost na svim autocestama s naplatom cestarine
- sve radove na autocestama i državnim cestama dovršiti do 01. lipnja, a najkasnije do 30. lipnja 2009.
  - utvrđivanje programa za regulaciju prometa na kritičnim mjestima u glavnoj sezoni (granični prijelazi, ceste – naplata kod Zagreba – Lučko, obilaznica kod Rijeke, luke i trajektna pristaništa)
  - pravovremeno uključivanje MUP-a u organizaciju prometovanja na svim mjestima gdje se zbog nedovoljne protočnosti prometa očekuju veće kolone vozila
  - intenziviranje suradnje s Hrvatskim cestama u smislu prilagođavanja prometne signalizacije i opreme za vođenje prometa isključivanju sa autoceste i ponovnom vraćanju prometa do željenog čvora na autocestu u vrijeme vršne sezone
  - organizirati procese prikupljanja, obrade te distribucije informacija o stanju u cestovnom i trajektnom prometu putem radio i TV postaja na hrvatskom, engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku, SMS i MMS protokola, web stranica, TMC protokolom i izravno na telefonski upit
- Nositelji:* HAK, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Hrvatske autoceste, Hrvatske ceste, Jadrolinija, Autocesta Rijeka – Zagreb, Autocesta Zagreb Macelj, Bina Istra, Hrvatske ceste, Ministarstvo turizma
- Rok:* kontinuirano
- radno vrijeme zračnih i pomorskih luka prilagoditi intenzitetu i dinamici odvijanja turističkog prometa sukladno mogućnostima intenzivirati trajektne i brodske veze prema otocima i između otoka, posebice u razdoblju 1. lipnja do 30. rujna
  - dovršetak remonta pruge Zagreb – Split čime će se podići kvaliteta prijevozne usluge na navedenoj Relaciji
  - usklađivanje veza vlakova s trajektima u dogovoru s Jadrolinijom u Splitu, Rijeci, Zadru i Šibeniku
  - uvrštavanje moderniziranih vagona 1. i 2. razreda i vagon restorana u Intercity i brze vlakove u unutarnjem prijevozu, te moderniziranih vagona za spavanje na relaciji Zagreb-Split- Zagreb i u međunarodnom prijevozu prema Njemačkoj i Švicarskoj
  - osigurati urednu opskrbu električnom energijom i vodom za sva turistička područja sukladno pojačanim opterećenjima tijekom ljetne turističke sezone
- Nositelji:* Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatske autoceste, Hrvatske ceste, Udruga zračnih luka, zračne luke, Jadrolinija, Agencija za obalni linijski promet, Županijske gospodarske komore, Hrvatske željeznice, Autocesta Rijeka – Zagreb, Hrvatska elektroprivreda, Hrvatske vode
- Rok:* I i II kvartal 2009.
- dovršetak izgradnje drugih cijevi tunela Mala Kapela i Sveti Rok
- Nositelji:* Hrvatske autoceste d.o.o., Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- Rok:* lipanj 2009.

Sigurnost turista

- utvrditi mjere za sprječavanje požara i učinkovitu protupožarnu zaštitu, posebice priobalja i otoka
  - utvrditi program hitne medicinske pomoći na cestama, hitne pomoći morskim prijevozom
  - kvalitetno pripremiti prostore (oznake, upozorenja, putokazi)
  - utvrditi program razvoja helikopterske službe hitne medicinske pomoći i spašavanja
- Nositelji:* Ministarstvo turizma, Ministarstvo zdravstva, HZZO, Državna uprava za zaštitu i spašavanje, HGSS, HAK
- Rok:* tijekom 2009.
- razvijati sustav jedinstvenog EU broja 112 za hitne službe, uvesti geografsko-informacijski sustav, unaprijediti kvalitetu pokrivanja signalom na prostorima izvan gradova i javnih prometnica u cilju što kvalitetnije usluge turistima u hitnim situacijama

Nositelji: Državna uprava za zaštitu i spašavanje, HGSS, MMPI, koncesionari mobilne telefonije

Rok: tijekom 2009.

- organizirati tematske sastanke svih hitnih i drugih službi, udruga i pravnih osoba koje se bave zaštitom i spašavanjem turista u cilju izrade, prilagođavanja kao i implementacije standardnih operativnih poslova u sustavu zaštite i spašavanja
- osigurati javni mir i red u turističkim mjestima, posebice u večernjim i noćnim satima
- osigurati sigurnost ronilaca i hitnu pomoć u slučaju potreba
- povećati opseg telemedicinskih aktivnosti na one otoke koji dosad nisu bili uključeni u pilot projekt povezivanja zdravstvenih institucija na otocima i dalje promovirati uslugu telemedicine na međunarodnom tržištu
- upoznati međunarodno tržište s uslugama telemedicine kroz promotivne aktivnosti
- utvrditi program unapređenja sigurnosti i spašavanja u slučaju incidenata na nepristupačnim prostorima i izvan urbanih sredina
- intenzivirati nadzor Državnog inspektorata, Sanitarne inspekcije, Veterinarske inspekcije i Porezne uprave u smještajnim i ugostiteljskim objektima, trgovinama i dr. objektima u pripremi i tijekom odvijanja turističke sezone
- razvijati graničnu policiju u smislu povećanja opreme i ljudstva sukladno očekivanom povećanju prometa u 2009.
- najkasnije do 1. ožujka 2009. tiskati letke namijenjene turistima s preporukama o načinu putovanja tijekom turističke sezone
- nastaviti s aktivnostima na razminiravanju miniranih terena te intenzivirati aktivnosti obilježavanja minski sumnjivog prostora, poglavito na lokacijama očekivanih oblika avanturističkog turizma
- nastaviti s implementacijom najbolje europske prakse glede poboljšanja sigurnosti prometa i zaštite interesa motoriziranih građana kroz projekte EU – EuroRAP (European Road Assessment Programme), EuroTAP i EuroTest
- uključiti u sustav video nadzora prometa kamere HAC-a i ARZ-a te na taj način poboljšati postojeći sustav WEB kamera HAK-a odnosno kvalitetnu informaciju o trenutnom stanju glede odvijanja prometa na karakterističnim mjestima cestovne infrastrukture
- pojačati aktivnosti prometne policije na autocestama koje će brinuti o općoj sigurnosti korisnika autocesta

Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Državni inspektorat, Ministarstvo financija, Državna uprava za zaštitu i spašavanje, HGSS, HAK, HCR

Rok: kontinuirano

- nastaviti s provođenjem projekta u okviru suradnje s policijama europskih država

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova

Rok: tijekom 2009.

- utvrditi program unapređenja sigurnosti i spašavanja u slučaju incidenata na otocima

Nositelji: MUP, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, MMPI, Državna uprava za zaštitu i spašavanje, HGSS, HAK

Rok: II kvartal 2009.

2. MJERE I AKTIVNOSTI NA RAZINI ŽUPANIJA, LOKALNE SAMOUPRAVE I TURISTIČKIH ZAJEDNICA

PREPORUKE

- ☞ jačanje suradnje između javnog i privatnog, javnog i javnog te privatnog i privatnog sektora radi stvaranja preduvjeta za kvalitetno upravljanje destinacijom (Destination management)
- ☞ definiranje/profiliranje turističke ponude pojedinih destinacija

- ☞ donošenje prostornih planova kojima će se utvrditi turističke zone kako bi se osigurao dugoročno održivi razvoj, smanjila neplanska izgradnja te smanjio sukob interesa domaćeg stanovništva i turističkog razvoja
- ☞ poboljšati lokalnu i komunalnu infrastrukturu (županijske i lokalne ceste, parkirališta, javna rasvjeta, vodoopskrba, odvodnjavanje, uklanjanje otpada i dr.)
- ☞ poboljšati lokalni javni prijevoz
- ☞ osigurati komunikaciju i koordinaciju županijskih uprava za ceste sa ostalim odgovornim subjektima prilikom preusmjeravanja prometa alternativnim pravcima, kao i kod ostalih poteškoća u odvijanju prometa
- ☞ pojačati ulogu autoklubova na županijskoj i lokalnoj razini u procesu informiranja i prihvata motoriziranih turista
- ☞ uskladiti dinamiku izvođenja građevinskih i komunalnih radova u turističkim mjestima vodeći računa o potrebama gostiju na način da svi radovi završe najkasnije do 01. lipnja
- ☞ uskladiti radno vrijeme i osigurati kontinuirano funkcioniranje različitih uslužnih i dr. djelatnosti s potrebama gostiju, posebice u vrijeme državnih i dr. praznika, te trajanja turističke sezone
- ☞ poboljšati preventivnu i protupožarnu zaštitu
- ☞ intenzivnije uključiti komunalne redare u aktivnosti osiguranja komunalnog reda i mira
- ☞ poduzeti mjere i aktivnosti u sprječavanju stvaranja buke u turističkim odredištima (pojačani nadzor nad radnim vremenom ugostiteljskih objekata, posebice onih na otvorenom), poštivanjem odluke lokalne uprave o vremenu zabrane građevinskih radova i dr.
- ☞ poduzeti mjere pripreme i poboljšati kvalitetu i sigurnost turističke ponude na prostorima izvan naselja i javnih prometnica na kojima se odvijaju pustolovni i drugi turistički sadržaji
- ☞ urediti turistička mjesta i javne sadržaje te osigurati javne usluge namijenjene turistima (javne plaže, šetnice, parkirališta, hitna medicinska pomoć i dr.)
- ☞ poticati razvoj i unapređenje dodatne ponude i sadržaja namijenjenih turistima kroz sustav turističkih zajednica kao aktivnih nositelja upravljanja destinacijom (zabavne, kulturne, športske i dr. manifestacije i sadržaji)
- ☞ na lokalnoj razini formirati Povjerenstva za koordinaciju aktivnosti i praćenje pripreme turističke godine
- ☞ dodjelom koncesija i povoljnijih uvjeta poticati razvoj obrta i malog poduzetništva, posebice onog koji se temelji na proizvodnji autohtonih i tradicijskih proizvoda
- ☞ utvrđivanje naknada i doprinosa iz nadležnosti lokalne samouprave u skladu s realnim mogućnostima gospodarstva
- ☞ utvrditi program otvaranja turističkih ambulanti u skladu s turističkim kapacitetima i očekivanim turističkim prometom
- ☞ dodjelu koncesija za plaže uvjetovati standardima za «plavu zastavu» i dr.
- ☞ pojačati suradnju s inspekcijskim službama na suzbijanju sive ekonomije i rada na crno
- ☞ uvođenje i stavljanje u funkciju neiskorištenih smještajnih kapaciteta
- ☞ prilagoditi dio plaža i ostalih javnih sadržaja potrebama invalidnih osoba
- ☞ osigurati službu spašavanja na plažama

3. MJERE I AKTIVNOSTI NA RAZINI GOSPODARSKIH SUBJEKATA

PREPORUKE

- ☞ jačanje suradnje između javnog i privatnog te privatnog i privatnog sektora radi stvaranja preduvjeta za kvalitetno upravljanje destinacijom (Destination management) te ostvarivanja optimalnih učinaka u odnosu „vrijednost za novac“
- ☞ uređenje svih smještajnih objekata i poboljšanje standarda i kvalitete usluživanja
- ☞ promišljena/selektivna politika cijena te njihovo usklađivanje sa stvarnim stanjem kvalitete ponude, realnim tržišnim položajem i kretanjem ponude i potražnje na tržištu, (posebice sezonskim oscilacijama)
- ☞ razvoj dodatne ponude i sadržaja s ciljem produženja sezone (bazeni, sportski i dr. sadržaji)
- ☞ snažnija suradnja na svim razinama i s javnim i privatnim sektorom kako bi se izbjegli bilo kakvi problemi u kreiranju ukupne turističke ponude i ostvarili optimalni efekti u odnosu „vrijednost za novac“
- ☞ aktivno i kontinuirano praćenje stanja i kretanja na tržištu te cjenovno i drugo prilagođavanje s ciljem izbjegavanja negativnih utjecaja sezonskih oscilacija i dr. tržišnih poremećaja
- ☞ racionalizacija internih troškova poslovanja
- ☞ edukacija matičnih i dr. stručnih djelatnika s ciljem podizanja kvalitete usluživanja
- ☞ veće uključivanje u ponudu robe/proizvoda iz domaće proizvodnje (u tekućem poslovanju i kod investicijskih ulaganja)
- ☞ kreiranje posebne ponude/programa namijenjene pojedinim segmentima potrošača s obzirom na dob (mladi, umirovljenici i starije osobe), interes (službeno putovanje, odmor, aktivni odmor, wellnes i dr.) i dr.
- ☞ veće uključivanje gospodarskih subjekata iz drugih sektora koji imaju koristi od turizma u turističke promotivne tržišne aktivnosti radi ostvarivanja snažnijih sinergijskih učinaka